

Co-funded by
the European Union

Euroopa Noorte Kohtade Harta

Projekt	Euroopa Noorte Kohtade Harta töötati välja projekti "Youth spaces. Urban spaces for active social participation and dialogue. ID: 101089823" raames. Eestikeelne tõlge koostati osana 2025. aasta plaanist "InformaGiovani network for youth inclusion and participation" [ID: 101228055].
Autor	InformaGiovani ETS
Toetajad	IGNet liikmed
Staat	LÕPETATUD
Kuupäev	15/11/2025

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Rahastatud Euroopa Liidu poolt. Avaldatud seisukohad ja arvamused on ainult autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu või Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (EACEA) seisukohti ja arvamusi. Euroopa Liit ega EACEA nende eest ei vastuta.

Eessõna

Euroopa Noorte Kohtade harta on suunatud kõikidele „osalejatele“, kes noorte kohtadega suhtlevad, sealhulgas noored, noorsootöötajad ja vabatahtlikud. Lisaks on see harta mõeldud kõikidele üksustele, kes mängivad rolli noorte kohtade edendamisel ja arendamisel kogu Euroopas. Nende hulka kuuluvad institutsioonid, ülikoolid, uurimiskeskused ja muud avaliku, era- ning kolmanda sektori organisatsioonid, samuti mitteformaalsed grupid. Harta eesmärk on edendada noorte kohti kui kaasavaid ja dünaamilisi keskkondi, mis on aktiivse osalemise, kogukondliku kaasatuse ja sotsiaalse innovatsiooni keskused, toetades noorte arengut ja nende mõjuvõimu suurendamist kogu kontinendil.

Harta tunnustab Euroopa noorte kohtade mitmekesisust, tunnistades, et ühte tüüpi noorte kohti ei eksisteeri ega saagi eksisteerida. Seega ei ole harta ettekirjutav, vaid pakub tervikliku kogumi põhimõtteid ja väärtusi, mis on tuletatud reaalsest kogemustest ning mida on analüüsitud projekt Youth sPEACEs raames läbi viidud teadusuuringute kaudu.

Noorte aktivism: demokraatia tugisammas

Euroopa Liit, kompleksne institutsionaalne ja poliitiline struktuur, on alati seadnud eesmärgiks edendada oma liikmete sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning tagada kestav rahu. See ambitsioonikas eesmärk põhineb peamiselt suveräänsete riikide vahelistel lepingutel, mis peegeldavad jagatud visiooni ning on dialoogi ja läbirääkimiste tulemus.

Liidu heaolu keskmes on nn „demokraatlik vaim“, eetos, mis läbib meie eluviisi kogukonnana. See vaim avaldub osalemises avalikus elus ning uute ideede ja lahenduste katsetamises, olles avatud vigadest õppima. Just see vaim hoiab ülal avatud ühiskonda, mis on rikas ideede mitmekesisuse, sallivuse ja õiguste poolest.

Kuid, demokraatlik vaim saab areneda ja kasvada ainult siis, kui seda tunnevad ja kogevad uued põlvkonnad. Kui noored seda vaimu omaks ei võta, on oht, et

süsteem taandub pelgalt reeglite ja määruste põhiseks. Seepärast on hädavajalik julgustada noorte aktiivsust, eriti arvestades, et Euroopa Liidus on keskmine vanus nelikümmend viis ja tõusev.

Noorte aktivism viitab organiseeritud algatustele ja pingutustele noorte inimeste poolt (enamasti vanuses 15-29, vastavalt riigile), et seista poliitilise, sotsiaalse haridusliku, keskkonnaalase ja majandusliku arengu eest. See aktivismi vorm hõlmab mitmesuguseid tegevusi, sealhulgas kogukonnaprojekte, digitaalseid ja füüsilisi kampaaniaid, proteste, poliitilisi algatusi, eakaaslaste toetamist ja kogukonna ühist edendamist jne, mille eesmärk on tõsta teadlikkust ja mõjutada avalikku poliitikat, käsitledes selliseid küsimusi nagu kliimamuutus, sotsiaalne õiglus, inimõigused ja demokraatlik osalemine ELis. Noorte aktivism kasutab kaasaegseid kommunikatsioonitehnoloogiaid ja sotsiaalmeediat, et mobiliseerida toetust, luua võrgustikke ja võimendada noorte eurooplaste häält.

Kohtade roll noorte aktivismis

Kohad ei ole lihtsalt sotsiaalsete ja kultuuriliste dünaamikate passiivsed peegeldused, vaid aktiivsed jõud, mis neid dünaamikaid kujundavad. Kui kohast saab elukeskkond, ei ole see enam vaid ajalooliste ja sotsiaalsete sündmuste mahuti, vaid nende sündmuste liigestaja. Seega on harta eesmärk tunnustada ja edendada noorte aktivismile pühendatud kohti, tuginedes keskkonnale, milles vastavad sotsiaalsed osalised tegutsevad.

Noorte kohtade näideteks on keskused, klubid, ühendused, nõukogud ja muud algatused, mis toimivad ühistegevuste, eakaaslaste toetamise ja kogukondliku kaasatuse keskustena. Need kohad loovad kogukonn- ja kuuluvustunde, aidates noortel jagada oma kogemusi, arendada sotsiaalseid oskusi ja üksteist toetada. Isegi kohad, mis on peamiselt sotsiaalsete eesmärkidega, võivad iseenesest ühineda aktivismiga, julgustades noorte koostööd. Need kohad ei pea tingimata tegelema mõne konkreetse eesmärgiga; need võivad olla olulised ka kohtumise ja omavahelise suhtluse paigad.

Sellises keskkonnas viivad juhuslikud vestlused ja jagatud kogemused sageli ühiste murede ja huvide avastamiseni. Kui noored loovad omavahel sidemeid ja usaldust, muutuvad nad avatumaks arutama sotsiaalseid, poliitilisi või keskkonnaga seotud

küsimusi, mis neid puudutavad. Selline loomulik areng võib muuta sotsiaalsed kogunemised koostööalgatusteks nende probleemide lahendamiseks.

Näiteks võib kogukonnakeskus, kus noored kogunevad vaba aja tegevuste jaoks, hakata korraldama arutelusid kohalike keskkonnaprobleemide üle, mis lõppkokkuvõttes viivad organiseeritud koristusaktsioonide või teavituskampaaniateni. Samamoodi võib kultuuriklubist saada kultuuripärandi ja kaasatuse propageerimise platvorm.

Tugevad suhted ja kogukonnatunne, mis on nendes sotsiaalsetes kohtades üles ehitatud, pakuvad kindla aluse kollektiivsele tegevusele, muutes lihtsamaks toetuse mobiliseerimise ja aktivismi jätkusuutlikkuse. Seetõttu parandab sotsiaalsete kontaktide ja aktivismi kombinatsioon noortealgatuste tõhusust ja ulatust.

Nende kohtade edendamine võib toimuda mitmel viisil, alates rohkem institutsionaliseeritud lähenemistest kuni vabamas vormis tegevusteni, näiteks ühisloome ja kaasamise kaudu või ekspertide juhtimisel. Igal juhul viitab noorte aktiivne osalus demokraatlikele praktikatele, kus osalemine realiseerub just neis spetsiaalselt kujundatud kohtades.

Riskid ja võimalused

Iga sotsiaalne, kultuuriline või vaba aja veetmise koht on alati segregatsiooni ohus, luues jagunemise nende vahel, kes on „sees“, ja nende vahel, kes on „väljas“. Need, kes on sees, on tunnustatud ja neil on hääli; need, kes on väljas, jäävad haavatavaks. Selle vastu võitlemiseks on ülioluline luua kohti, mis on nii „poorsed“ kui ka „läbilaskvad“:

- Poorsed kohad võimaldavad ideede, inimeste ja tegevuste vaba liikumist seest välja ja väljast sisse. Need kohad sisaldavad avasid, mis võimaldavad suhtlust ja takistavad isolatsiooni.

- Läbilaskvad kohad on need, mida saavad mõjutada välised tegurid ja mis omakorda võivad mõjutada end ümbritsevat keskkonda. Need ei ole suletud kohad, vaid osalevad kahepoolses vahetuses oma keskkonnaga.

Pikaaegne visioon

Harta, mida me välja pakume, ei ole pelgalt tegevuskava, vaid visioon, mida saab rakendada mitmesugustes poliitikates. Selle eesmärk on ühendada demokraatlikud praktikad demokraatlike kohtade kujundamise ja elavdamisega. Selles kontekstis ei peeta ühtegi kohta, kus viibimisega kaasneb tegevus, ega ühtegi avatud ühiskasutuses olevat kohta pelgalt neutraalseks; kõik need kohad on fundamentaalsed komponendid Euroopa Liidu tulevaste mitmekesiste kohtade loomisel.

Euroopa Noorte Ruumide Harta

Artikkel 1: Noorte kaasamine ja mõjuvõimu suurendamine läbi noorte kohtade

1. Noorte kohad Euroopas toimivad oluliste platvormidena, mis edendavad noorte aktiivset osalemist erinevate vahendite kaudu, nagu töörühmad, isevalitsemisstruktuurid ja kogukondlikud projektid. Need kohad peavad olema ametlikult tunnustatud institutsioonide poolt kui noorte mõjuvõimu suurendamise edendajad ning sotsiaalse innovatsiooni keskused, kus noored saavad arendada loovaid lahendusi nii kohalikele kui ka globaalsele probleemidele.

Selline tunnustamine peaks hõlmama noorte formaalset kaasamist otsustusprotsessidesse ja algatustesse, mis käsitlevad noortekogukonna jaoks olulisi küsimusi. Institutsiooniline toetus peaks hõlmama ka rahastamist, ressursse ja nähtavust, et tagada nende noorte kohtade jätkusuutlikkus ja mõju.

Seega peab olema selge, et noorte kohad ei peaks asendama avalikke teenuseid, vaid võivad nendega täiendavalt koos eksisteerida.

2. Noorte kohad soodustavad sekkumiste ühisplaneerimist ja ühiskujundamist, mis puudutavad linnaruumi ja kogukondi. Oluline on suurendada noorte kaasamist nendes kohtades alates poliitika väljatöötamise varaseimatest etappidest, mis on seotud territoriaalse ja kogukondliku arenguga. Selline lähenemine mitte ainult ei suurenda noorte kuuluvustunnet ja vastutustunnet, vaid suurendab ka nende vastutust ja kaitsetunnet ühise noorte koha suhtes, parandades seeläbi sekkumiste tõhusust.

3. Noorte aktiivne osalemine noorte kohtades aitab oluliselt kaasa noorte juhtrolli kujunemisele, kus motiveeritud ja pädevad noored on sügavalt pühendunud oma kogukondade heaolu edendamisele. Pideva osalemise kaudu tegevustes ja projektides omandavad noored juhid olulisi oskusi ja teadmisi, mis toovad kaasa positiivseid muutusi ja mõjusid kohtades nii kohtades endis kui ka laiemalt kogukondades. Need pädevused tuleb tunnustada ja väärtustada asutustel, kes vastutavad pädevuste valideerimise eest nii kohaliku kui ka Euroopa tasandi lõikes.

4. Noorte praktiline kaasamine keskkondade ja kohtade loomisse ja määratlemisse on väärtuslik võimalus arendada pehmeid oskusi, nagu probleemide lahendamine, ettevõtlikkus, meeskonnatöö jne. See kogemuslik õppeprotsess, eriti kui seda toetavad piisavalt ka haridus- ja koolitusasutused, parandab arusaamist koostöö dünaamikatest ja territoriaalse ning kogukondliku arenguga seotud projektide kujundamisest ja elluviimisest.

Artikkel 2: Noorte kohtade juhtimine

1. Noorte kohtades üle Euroopa rakendatud juhtimismudelid on loodud soodustama kaasatust ja aktiivset osalemist, austades kõigi osalejate mitmekesisust. Osalusmehhanismide kasutamine tagab, et iga noore hää, sõltumata sotsiaalmajanduslikust, kultuurilisest või etnilisest taustast, oleks kuulda ja arvestatud otsustusprotsessides. Need mehhanismid peaksid hõlmama regulaarseid foorumeid, nõuandekogusid ja kaasavaid hääletussüsteeme, et demokraatia, kaasatuse ja kodanikuaktiivsuse põhimõtteid tõhusalt ellu viia.

2. Noorte kohtade funktsioon demokraatliku osalemise areenina on ülimalt oluline noorte aktiivseks kaasamiseks ühiskonda. Tõelise noorte mõjuvõimu suurendamiseks peaksid noorte kohad omaks võtma alt-üles juhtimise, võimaldades noortel võtta juhtpositsioon oma keskkondade loomisel ja haldamisel. Selle asemel, et noortetöötajad neid protsesse juhiksid, peaksid nad tegutsema nõustajatena, pakkudes juhendamist ja tuge. Selline lähenemine tagab, et noorte kohad peegeldavad oma kasutajate vajadusi ja ootusi, edendades kuuluvustunnet, vastutustunnet ja jätkusuutlikku kaasatust.

3. Perifeersetel aladel on sageli noortetöötajad või teised valdkonna spetsialistid need, kes toovad noorte hääled institutsioonideni läbi erinevate tegevuste ja dünaamikate, mida nad ellu viivad, näiteks kohtumiste, kogunemiste ning ideede ja arvamuste kogumise kaudu. Seetõttu on ülioluline, et kohalikud ja riiklikud institutsioonid tunnustaksid ja tugevdaksid seda rolli ning edendaksid tegevusi, mis aitavad laiendada noorte osalust vastavalt Euroopa noortestrategiele.

Artikkel 3: Koostöö noorte kohtade, institutsioonide ja organisatsioonide vahel

1. Noorte kohad etendavad võtmerolli erinevate inimeste ja tegelikkuste kokku toomisel ning teevad koostööd koolide, ülikoolide ja haridusasutuste, mittetulundusühingute, ettevõtete ja kohalike institutsioonidega, et suurendada oma tegevuse mõju tõhusust.

2. Teadmiste, uuringute ja heade praktikate vahetamise platvormid on olulised tõhusa noortepoliitika kujundamiseks, samuti organisatsioonistruktuuride, rahastamise ja tugivõrgustike jagamine. Oluline on neid vahendeid levitada kohalikul ja riiklikul tasandil, et suurendada tegevuste tõhusust, kasutades ära asjaomaste organisatsioonide erinevaid pädevusi.

3. Koolidel on noorte arengu edendamisel keskne roll koostöös noortekeskustega. Dialoogi, suhtluse ja vastastikuse toetuse soodustamine formaalharidussüsteemide ja noorte kohtade vahel on ülioluline. Laiendades oma tegevust tavapäraest tööajast väljapoole, saavad need

institutsioonid koostöös ületada lõhe formaalse hariduse, mitteformaalse ja informaalse hariduse ning huvitegevuse vahel, tagades ühtse ja pideva õppimiskogemuse.

See koostöö tugevdab kogukonnatunnet ja kuuluvustunnet noorte hulgas, suurendab nende hariduslikku ja isiklikku arengut ning võimaldab luua terviklikumaid tugisüsteeme. Lisaks võivad koolide ja noortekeskuste ühisprojektid ja jagatud ressursid pakkuda mitmekesiseid õppimisvõimalusi, soodustada kodanikuaktiivsust ja arendada olulisi eluks vajalikke oskusi, aidates lõppkokkuvõttes kaasa noorte terviklikule arengule.

4. Vaja on mentaliteedi muutust, et kaasata kogu kodanikuühiskond noortepoliitika terviklikku lähenemisse. Ressursside optimeerimiseks ja teadmiste jagamiseks on ülioluline koostöö noorte kohtade, avalike asutuste, mittetulundusühingute ja ettevõtete vahel.

5. See koostööl põhinev lähenemine aitab luua noortele innovatiivse ja võrgustunud keskkonna, kus väärtustatakse mitmekesisust, soodustatakse põlvkondadevahelisi suhteid ja luuakse tugevaid tugivõrgustikke, mis suurendavad noorte võimalusi ja edendavad organisatsioonidevahelist kultuurivahetust nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

6. Koostööd, mis keskenduvad noortele ja on päriselt suunatud nende kavu ja sotsiaalse arengu toetamisele, mitte rahastamisvõimalustega seotud majanduslikele teguritele, peaks olema kõrgelt hinnatud. Võrgustiku tegevuste toetamiseks peaks olema suurem rahastuse kättesaadavus, kuna tegevuste elluviimine nõuab pidevat professionaalsuse tagamist, et säilitada nende kvaliteet.

Artikkel 4: Väärtuspõhine lähenemine

1. Noorte kohad peavad omaks võtma ning panustama Euroopa Liidu põhiväärtuste edendamisse ja levitamisse: inimväärikuse ja inimõiguste austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus ja õigusriik. Noorte kohtades kujuneb dialoogi ja kriitilist mõtlemist soodustavas keskkonnas noortel igapäevane arusaam võrdsuse põhimõtetest ja iga inimese väärikusest.

2. Väärtuspõhise hariduse ja dialoogi integreerimine noorte kohtadesse on oluline arusaamise, sallivuse ja mitmekesisuse austamise edendamiseks. Selle lähenemise näideteks võivad olla juhendatud arutelud teemadel nagu mitmekesisus, diskrimineerimine ja sotsiaalne õiglus ning rollimängu või lugude jutustamise tehnikate kasutamine selleks, et julgustada erinevate vaatenurkade jagamist.

3. Tunnistades kaasatuse tähtsust juhtiva väärtusena, on noorte kohtadesse teretulnud erineva tausta ja erinevate väärtustega inimesed, edendades seeläbi sotsiaalset ühtekuuluvust.

Selle rolli tunnustamine ja väärtustamine aitab ennetada sotsiaalseid konflikte ning luua turvalisemaid kogukondi, mis toetuvad ühistele Euroopa väärtustele.

4. Noorte kohad pakuvad noortele kuuluvustunnet laiemasse kogukonda, mis jagab ühiseid põhiväärtusi, toetab aktiivset ja vastutustundlikku kodanikuks olemist ning aitab kujundada uuenevat noortekultuuri, mis on valmis vastu seisma keerulise ja pidevalt muutuva ühiskonna väljakutsetele.

5. Noorte kohad soodustavad keskkonda, kus toimub pidev õppimine ja isikliku areng. Pakkudes võimalusi haridusprogrammides osalemiseks, oskuste arendamise töötubadeks ja kogemuspõhiseks õppeks, annavad need noortele suuna elukestva õppe jätkamiseks. Pühendumine pidevale haridusele aitab noortel kohaneda ühiskondlike muutustega ja areneda oma isikliku ning tööelu eri aspektides, tagades, et nad jäävad demokraatlikus protsessis aktiivseteks ja teadlikeks osalejateks.

6. Noorte kohad, mis on eelkõige mõeldud sotsiaalseks suhtluseks, võivad sujuvalt aktivismiga, tugevdades noortevahelist koostööd. Nendes keskkondades avastatakse läbi mitteametlike vestluste ja jagatud tegevused sageli vastastikuseid muresid ja huve. Usalduse ja sidemete arenedes on noored valmis rohkem osalema aruteludes neid mõjutavate sotsiaalsete, poliitiliste või keskkonnaprobleemide üle. See loomulik areng võib muuta sotsiaalsed kogunemised koordineeritud pingutusteks nende väljakutsete lahendamiseks.

Artikkel 5: Jätkusuutlikkus ja sotsiaalne vastutus

1. Noorte kohad peaksid seadma prioriteediks jätkusuutlikud tegevused ja edendama keskkonnateadlikkust, kasvatama noortes sügavat austust planeedi vastu ning propageerima keskkonnasäästlikke eluviise.

2. Need kohad peavad julgustama noori saama meie planeedi aktiivseteks hoidjateks, osalema tõenduspõhistes algatustes ja kampaaniates, mille eesmärk on kaitsta keskkonda, ning suurendama kogukonna teadlikkust keskkonnaprobleemidest. See lähenemine, mis põhineb kodanikuharidusel, teadlikkuse tõstmisel ja kodanlusel, on suunatud kõigi sotsiaalsete osapoolte kaasamisele, keda peamised ökoloogilise ülemineku teemad (näiteks kliimamuutused, reostus, jätkusuutlikud eluviisid jms) kõige otsesemalt puudutavad, ning julgustab institutsioone ja valitsusi arvestama rohkem noortega Euroopa keskkonnapoliitika kujundamisel ja elluviimisel.

3. Kui noorte kohtade tegevus jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse erineb teiste osapoolte (sealhulgas kohalike institutsioonide) tegevusest, peavad noorte kohad võtma juhtrolli, edendades konkreetseid meetmeid ning kaasates aktiivselt kõiki osapooli nende pingutustesse. On märgatav

lõhe olukorras, kus institutsioonilised raamistikud ja majandussüsteemid ei kaasa ega toeta piisavalt noorte algatusi ja muresid keskkonnasäästlikkuse osas. See erinevus rõhutab vajadust suurema koostöö ja pühendumise järele nendes sektorites, et tõhusalt lahendada keskkonnaprobleeme ning kaasata nooremat põlvkonda nende entusiasmi ja pühendumusega.

Artikkel 6: Liikumine noortepoliitika ja -kohtade süstemaatilise lähenemise poole

1. Noorte kohad toimivad osana kohalikest ökosüsteemidest, mitte iseseisvate „saartena“. Samal ajal on neil võimekus olla paindlikud, vastupidavad ja kohanduda oma osalejate vajaduste ning väljakutsetele väliskeskkonnas. Noorte kohad toimivad süsteemse lähenemise põhimõtete järgi, edendades ühiskonna tervikuna mõistmist, mis koosneb üksikisikutest, kogukondadest, elukeskkondadest ja tootmissüsteemidest, peegeldades ja austades noorte identiteedi keerukust ning soodustades aktiivset ja sisulist suhtlemist erinevate maailmade vahel.

2. Näiteks võib projektipõhiste õppealgatuste rakendamine noorte kohtades käivitada koostöö eri valdkondade vahel (nt teaduse, kunsti, sotsiaalteaduste valdkondades) kogukonna probleemide lahendamiseks, nagu näiteks jätkusuutlik areng või vaimse tervise teadlikkuse tõstmine. See lähenemine julgustab noori uurima interdistsiplinaarseid lahendusi, ületades lünki erinevate valdkondade vahel ja edendades süsteemset mõtlemist.

3. Süsteemne lähenemine noortepoliitikale ja -kohtadele nõuab noorte aktiivset kaasamist otsustusprotsessidesse. Noorte kohad seavad esikohale noorte hääle kaasamise, tagades, et noortel on sõnaõigus poliitikates ja programmides, mis nende elu mõjutavad. Juurutades noorte kaasamise kõigil tasanditel, saame suurendada sekkumiste asjakohasust ja tõhusust ning kujundada noortes kuuluvustunnet ja vastutust.

4. Me toetame vajadust paradigma muutuse järele kõigi kodanikuühiskonna osalejate poolt valdkondlikult süsteemsele mõtlemisele: see paradigma muutus võimaldab meil käsitleda noorte väljakutseid sügavamalt ja tõhusamalt, mõistes neid laiemas looduslike ja inimlike ökosüsteemide raamistikus ning luues kohtade integreerumise võimalusi, et genereerida innovatiivseid lahendusi ühistele probleemidele.

Artikkel 7: Turvalised ja avatud kohad noortele

1. Noorte kohtade korraldamine Euroopa Liidu riikides peab tagama osalemise tingimused, mis on füüsiliselt ja emotsionaalselt turvalised, edendades kaasatust, vaimset ja füüsilist heaolu ning eakaaslaste toetuse kultuuri. Õppimine ei tule mitte ainult edust, vaid ka ebaõnnestumisest, mis pakuvad võimalusi arenguks. Seetõttu julgustatakse noori osalejaid nendes keskkondades võtma initsiatiivi ja proovima uusi tegevusi, eesmärgiga õppida kogemusest turvalises ja vastutulelikus õhkkonnas, samuti vabalt uurides võimalusi ja teemasid ning leides oma koha kogukonnas.

2. Mentorluse, eriti eakaaslaste mentorluse, aktiveerimine muutub oluliseks komponendiks isiklikuks arenguks, pädevuste kujundamiseks ja noorte mõjuvõimu suurendamiseks, samuti toimetulekuks põlvkondadevaheliste konfliktidega. Eakaaslaste mentorlus tähendab, et sarnase vanuse või kogemustasemega isikud pakuvad üksteisele juhendamist ja tuge. See lähenemine edendab vastastikust õppimist, arendab oskusi ja suurendab enesekindlust jagatud kogemuste kaudu. Eakaaslastest mentorid pakuvad arusaadavat nõu ja julgustust, luues toetava keskkonna, mis edendab isiklikku kasvu mõlema osapoolle jaoks.

3. Me toetame noorte kohtade rolli tugevdamist algatustes, mis edendavad sõnavabadust ja vaba aja konstruktiivset kasutamist. Selles kontekstis tuleb noorte kohti tunnustada mitte ainult füüsiliste kohtadena, vaid ka ja eelkõige reaalsete sotsiaalsete ja kultuuriliste kogunemiskohtadena. Osaluse ja kaasava juhtimise kaudu, mida iseloomustavad struktureeritud tegevused kui ka struktureerimata sotsialiseerimise võimalused, soodustavad noorte kohad inimestevaheliste suhete ja kogukondade kujunemist ning territooriumide jaoks vajalike oskuste arendamist, aidates noortel saada teadlikeks ja aktiivseteks kodanikeks sotsiaalses kontekstis.

4. Noorte kohad peaksid olema varustatud ressursside ja vahenditega, mis on kõigile kättesaadavad, sealhulgas puuetega inimestele ja erineva taustaga inimestele, tagades võrdsetel alustel osalemise võimalused. See hõlmab teabe ja suhtlemise pakkumist mitmes keeles ja formaadis, et arvestada erinevate vajadustega.

5. Koostöö kohalike omavalitsuste, haridusasutuste ja kogukondlike organisatsioonidega on noorte kohtade tõhususe suurendamiseks hädavajalik. Partnerlussuhete edendamise kaudu saavad need kohad pakkuda laiemat valikut programme ja teenuseid, sealhulgas hariduslikke töötubasid, kultuuriüritusi ja meelelahutuslikke tegevusi, mis on kohandatud noorte huvidele ja vajadustele.

6. Tuleks rakendada hindamis- ja tagasisidemehhanisme noorte kohtade kvaliteedi ja mõju pidevaks hindamiseks ja parendamiseks. Noored peaksid olema sellesse protsessi aktiivselt kaasatud, tagades, et nende hääl oleks kuulda ja nende ettepanekud integreeritud nende kohtade arendamisse ja täiustamisse.

Artikkel 8: Suhted kogukonnaga

1. Noorte kohad on oma olemuselt dünaamilised ja läbilaskvad kohad, kus noored saavad kohtuda ja suhelda ümbritseva kogukonnaga. See võime 'risttolmelduda' soodustab ideede ja kultuuride vahetust mitte ainult noorte endi vahel, vaid ka noorte ja teiste sotsiaalsete osapoolte vahel. Et suurendada noorte kohtade tõhusust, on oluline laiendada nende mõju väljapoole füüsilist kohta, kaasates aktiivselt kohalikku kogukonda.

2. Institutsioonid, MTÜd ja muud kohalikud organisatsioonid peavad olema sellest võimalusest täielikult teadlikud ning valmis võtma noorte kohtade suhtes avatud ja koostööle orienteeritud lähenemise. Oluline on, et nad mõistaksid noorte vaatenurkade kaasamise tähtsust otsustes ja tegevustes, mis mõjutavad kogukonda tervikuna.

3. Sünergiline ja täiendav koostöö kohalike osapoolte ja noorte kohtade vahel soodustab kohalike programmide ja projektide arengut, mis päriselt käsitlevad noorte vajadusi ja huve, aidates seeläbi kaasa kaasavama, dünaamilisema ja toetavama kogukonna loomisele.

4. Vabatahtlikkuse propageerimine noorte kohtades võib oluliselt suurendada kogukondlikku kaasatust. Noorte julgustamine osalema vabatahtlikes projektides ei too kasu mitte ainult kogukonnale, vaid aitab neil ka arendada olulisi oskusi, saada väärtuslikke kogemusi ja edendada sotsiaalset vastutustunnet.

5. Regulaarselt tuleks korraldada kogukondlikke üritusi, nagu festivalid, avatud uste päevad ja koostööprojektid, et tutvustada noorte kohtade tegevusi ja saavutusi. Need üritused aitavad suurendada teadlikkust noorte kohtade rollist ja tähtsusest kogukonnas, meelitada uusi osalejaid ning tugevdada kogukonna sidemeid.

Artikkel 9: Digitaalne dimensioon

1. Euroopa noorte kohad tunnistavad, et tehnoloogilised suhtlus- ja koostöövahendid on muutunud noorte ja teiste vanuserühmade igapäevaelu lahutamatuks osaks. Nende vahendite tähtsus individuaalse väljenduse tugevdamisel ja tähendusrikaste sidemete hoidmisel välismaailmaga on selge. Lisaks tunnustatakse nende vahendite võimet tugevdada kollektiivset häält digitaalses kontekstis.

2. Noorte kohad edendavad üha enam algatusi, mis on suunatud noorte digipädevuse suurendamisele, toetades digitaalse ruumi kriitilist hindamist ja vastutustundlikku digikeskkonna kasutamist, samuti digipöördega seotud info uurimist ja teadmiste omandamist, et soodustada

teadlikku digitaalsete keskkondade ja vahendite kasutamist. Digitaalse kaasatuse tagamiseks peavad noorte kohad pakkuma võrdset juurdepääsu digitaalsetele vahenditele ja ressurssidele, eriti ebasoodsas olukorras olevatele isikutele. See hõlmab koolituse ja toetuse pakkumist digitaalse lõhe ületamiseks ning tagades, et kõigil noortel on võimalus digitaalses maailmas täielikult osaleda.

3. Digipädevuse arendamise algatusi tuleb täiendada programmidega, mis keskenduvad digiohutusele, heaolule ja kaitsele, et tagada igakülgne ja turvaline digitaalne keskkonna kasutamine. Sidusrühmad ja noortega töötavad spetsialistid peaksid keskenduma sellele, et digikeskkonnad oleksid võimalikult turvalised, toimivad ja kasutajasõbralikud.

4. Siiski näitab Euroopa Liidu noorte kohtade pikaajaline ja märkimisväärne kogemus, et vahetud suhted on asendamatud võtmekompetentside omandamisel, millele on juba rõhutatud mitmeid ELi poliitikadokumendid, sealhulgas Euroopa noortestrategie.

5. Seetõttu edendavad noorte kohad tasakaalustatud hübriidlähenemist, kombineerides digitaalsete vahendite vastutustundliku kasutamise reaalse inimsuhtlusega ning sotsiaalsete ja emotsionaalsete oskuste edendamisega, mis on olulised individuaalse ja kollektiivse heaolu jaoks.

Artikkel 10: Tagasiside ja pideva parendamise poliitika

1. Selleks et tugevdada oma rolli ja mõju kogukonnale, on noorte kohad pühendunud noorte tagasiside väärtustamisele, et tuvastada tugevused ja parendamist vajavad kohad ning anda noortele aktiivne roll tegevuste ümberplaneerimisel. Pideva parendamise kontseptsioon on koha, rühma või kogukonna haldamise alus. Parendamine peab olema pidev ühine pingutus, millesse on kaasatud nii noored ise kui ka nendega töötavad inimesed. Parendamist tuleks taotleda nii inimtasandil kui ka professionaalsete oskuste arendamise kaudu, pakkudes selleks sobivat tuge ja teenuseid.

2. Tagasiside ja pideva parendamise tõhususe suurendamiseks peaksid noorte kohad rakendama struktureeritud süsteeme tagasiside regulaarseks kogumiseks, analüüsimiseks ja selle alusel tegutsemiseks. See süsteem peaks sisaldama selgeid kanaleid tagasiside andmiseks, regulaarseid tagasisidesessioone ning läbipaistvaid viise selleks, et näidata, kuidas tagasisidet on kasutatud.

3. Noorte tagasisidest tulenevad edulugusid ja muid parendusi tuleks regulaarselt dokumenteerida ja kogukonnaga jagada. See ei too esile üksnes noorte panuse mõju, vaid julgustab ka pidevat kaasatust ning näitab tagasisidel põhineva lähenemise väärtust.

4. See protsess, mida hõlbustavad eakaaslaste hindamist soodustavad tegevused, mitte ainult ei suurenda noorte mõjuvõimu, vaid tagab ka, et noorte kohad võtavad alati arvesse nende vajadusi.

5. Teised kogukonna võtmeosalejad (institutsioonid, ühendused jne) saavad aidata kaasa noorte kohtade pühendumusele kasutada ja väärtustada noorte tagasisidet. See võib hõlmata osalemist ühistes töölaudades, ressursside ja teadmiste jagamist koostöövõimaluste loomist noorte kohtade ja teiste kogukonnas tegutsevate noorte teenuste ja programmide vahel.

6. Lisaks peaksid kohalikud institutsioonid pühenduma sellele, et otsida ja väärtustada noorte tagasisidet noorte teenuste ja programmide parandamisel. See võib viia poliitikate ja suunisteni, mis julgustavad organisatsioone ja institutsioone aktiivselt kaasama noori oma otsustus- ja hindamisprotsessidesse.

